

lyder fra reaktionær Side Raab om Kongens personlige, ukonstitutionelle Indskriden. Der høres Krav om et — Forsvarsministerium, kalder man det, et militaristisk Ministerium, der skulde omstyrte Forsvarsløvene af 1909 og udvikle vort Militærvæsen i endnu mere militaristisk Retning, end det er sket hidtil. Der lyder Raab om et Mindretalsministerium: Mænd af Højre og Venstre skulde holde det gaaende, indtil en tidsbegrænset Forfatningskommission kunde faa tilvejebragt en Overenskomst mellem Højre og Venstre, en Overenskomst, hvis Brod var rettet mod Radikale og Socialdemokrater, saa der hurtigt kunde komme et nyt Opløsningsvalg, hvorved Venstre og Højre kunde gaa sammen for at tage Revanche for deres partimæssige Tab ved dette Valg. Der lyder Raab om et Forretningsministerium, hvad der i Virkeligheden vil komme ud paa det samme. Et Forretningsministerium vil næsten altid være et antiparlamentarisk, et uparlamentarisk Ministerium, hvor Mænd under politisk Maske i Virkeligheden gaar Reaktionenens Ærinde. Lad os da i alt Fald søge at faa det Resultat ud af denne Drøftelse i Dag, at hvad det saa end ender med i Grundlovssagen, vil vi alle være enige om at arbejde af al vor Evne for, at Krisens Løsning kan komme til at foregaa efter de strengeste parlamentariske Regler.

Efter at det klassiske Topartisytem, paa Basis af hvilket den gamle Parlamentarisme udviklede sig i England og andre Steder, har maattet vige for det mere moderne Mangegruppesystem, efter at det gamle Topartisytem, som vi kendte det her i Landet i 70'erne, med et Venstre og et Højre, der var omtrent lige stærke, og som vilde have afgivet et ypperligt Grundlag for Parlamentarismens Gennemførelse efter det engelske System — det var Højres forfærdelige, ubegribelige Dumhed, at det hindrede det og gjorde Brud paa den historiske Orden og derved, som Højre saa tidt har gjort — jeg har ofte fremhævet det i denne Sal, men det har altid vist sig at være ganske ørkesløst —, derved i Virkeligheden kom til at fremme Radikalismen og Socialismen, netop det, de vilde hindre —, efter at dette gamle Topartisytem har maattet vige, fordi vi nu har 4 Partier, Højre, Venstre, Radikale og Socialdemokrater, hvoraf intet kan have Haab om i en nærliggende Fremtid at blive det absolutte Flertal hverken i Folket eller i Folketinget, gaar det ikke an at fastslaa som en parlamentarisk

Grundregel, at ingen Regeringsdannelse er mulig eller bør tilstedes, hvis der kan dannes et Flertal imod den. Det gaar ikke an, saa vil Parlamentarismen blive umulig under de Forhold, vi nu er kommet ind i. Det var heller ikke Tilfældet i 1909. Nu ser jeg ganske vist, at man vil hævde, at i 1909 kunde Venstre godt danne Regering, skønt det kun var Mindretal her i Tinget, et Mindretal, som tilmed var delt i 3 indbyrdes meget splidagtige Grupper, et Mindretal, som i Indhold var absolut svagere og i Antal ikke meget større, end det er nu, et Mindretal paa 49, nu 44, fordi Situationen var en anden i 1909, end den er i 1913. I 1909, siger man, kunde der ikke dannes en Koalition mod Venstre; Radikale, Socialdemokrater og Højre kunde ikke forene sig mod Venstre, det var unaturligt og utænkeligt; derfor kunde Venstre danne Regering og gennemføre det overordentlig vigtige og skæbnesvangre Militærforlig. Men man har aldeles ikke Ret deri. Der blev netop dannet et Flertal mod Venstre, og som Følge deraf gik Ministeriet Holstein-Ledreborg. Men fra hvad der *sker*, kan man altid slutte til, hvad der *kan* ske. Man kan ikke altid slutte omvendt, men fra Virkeligheden kan man altid slutte til Muligheden. Der *kunde* dannes en Koalition i 1909, og der *blev* dannet en Koalition, og saa gik Ministeriet. Men ogsaa først da. Ministeriet sad paa et Mindretal, indtil der blev dannet en Koalition mod det, saa gik det. Dette maa være den parlamentariske Grundregel, efter at det gamle Topartisytem har maattet vige for et mere mangedelt og mangfoldigt System. Der blev dannet en Koalition mod Venstregeringen den Gang. Det skete ikke blot ved Ministeriet Holsteins Fald, det skete i Rigsretssagen og ved Lovforslaget om Menighedsraad. Venstre sad faktisk som et Mindretal, hvis Regering kunde komme i Mindretal og som kunde faa en Flertalskoalition imod sig, og fik det ikke mindre end 3 Gange i meget vigtige Sager. Men Venstre tog alligevel ikke i Betænkning i 1909 at danne Regering paa et Mindretal og gennemføre maaske et af de skæbnesvangreste Forslag, der er gennemført i dansk Politik.

Vi mener altsaa, at Venstre har parlamentarisk baade Ret og Pligt til at fortsætte Arbejdet som det førende Parti til Grundlovssagens Gennemførelse, og vi mener, at Ministeriet Berntsen har de bedste Betingelser for at have Ledelsen i